

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

P8_TA(2015)0311

Moterų karjera mokslo srityje ir universitetuose**2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų karjeros mokslo srityje ir universitetuose ir stiklo lubų, su kuriomis susiduriama (2014/2251(INI))**

(2017/C 316/17)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnius bei į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10, 19 ir 157 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“ (COM(2010)0491),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Tvirtesnis įsipareigojimas siekti moterų ir vyrų lygybės. Moterų chartija“ (COM(2010)0078),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 7 d. Tarybos patvirtintą Europos lyčių lygybės paktą (2011–2020 m.),
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 15 d. Komisijos komunikatą „Europos mokslinių tyrimų erdvė. 2014 m. pažangos ataskaita“ (COM(2014)0575),
- atsižvelgdamas į 1999 m. vasario 17 d. Komisijos komunikatą „Moterys ir mokslas – moterų mobilizavimas siekiant praturtinti Europos mokslinius tyrimus“ (COM(1999)0076),
- atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 17 d. Komisijos komunikatą „Glaudesnė Europos mokslinių tyrimų erdvės partnerystė siekiant pažangos ir augimo“ (COM(2012)0392),
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 3 d. Komisijos ataskaitą „Lyčių lygybės politika viešuosiuose moksliniuose tyrimuose“, kurioje remiamasi Helsinkio grupės (Komisijos patariamąsios grupės dėl lyties, mokslinių tyrimų ir inovacijų) narių apklausa,
- atsižvelgdamas į leidinį „She Figures 2012 – Gender in Research and Innovation Statistics and Indicators“ (liet. „2012 m. skaičiai apie moteris. Statistiniai duomenys ir rodikliai dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje“), kurį Komisija paskelbė 2013 m.,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvadas dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės 2014 m. pažangos ataskaitos,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 29 d. Tarybos išvadas dėl 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plano,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl 2013 m. pažangos lyčių lygybės Europos Sąjungoje srityje ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OL L 204, 2006 7 26, p. 23.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0050.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Stambulo konvencijos dėl smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo 40 straipsnį,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. lapkričio 21 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 21 d. rezoliuciją dėl moterų ir mokslo ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2000 m. vasario 3 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Moterys ir mokslas – moterų mobilizavimas siekiant praturtinti Europos mokslinius tyrimus“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A8–0235/2015),

- A. kadangi lyčių lygybė yra vienas iš Europos Sąjungos sutartyje įtvirtintų pagrindinių Europos Sąjungos principų ir vienas iš Sąjungos tikslų ir uždavinių;
- B. kadangi lyčių lygybė yra būtina sąlyga, kad moterys ir mergaitės galėtų visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis, ir labai svarbi siekiant suteikti joms galių ir kurti tvarią ir įtraukią visuomenę; kadangi nepakankamai išnaudojant žmogiškąjį kapitalą mažinama galima nauda su moksliniais tyrimais ir naujovėmis susijusiam verslui ir apskritai ekonominei plėtrai, taip pat tai turi pražūtingų socialinių pasekmių;
- C. kadangi svarbiausia yra užtikrinti, kad moterys ir vyrai būtų lygūs partneriai ir turėtų tokias pat teises, atsakomybę ir darbo galimybes ir kad jų indėlis į visuomenę būtų vienodai vertinamas ir gerbiamas;
- D. kadangi, remiantis turimais statistiniais duomenimis ir apklausomis, moterims yra menkai atstovaujama daugumoje su mokslu, inžinerija ir vadyba susijusių pareigų, taip pat aukštesniais hierarchiniais lygmenimis, net ir tuose sektoriuose, kuriuose dirba dauguma moterų, kaip antai švietimo sektoriuje; kadangi itin mažai moterų dirba su mokslu, technologijomis, inžinerija ir matematika (toliau – MTIM) susijusio švietimo srityje ir čia siekia karjeros – mokslo ir inžinerijos specialisčių dalis siekia tik 24 proc.; kadangi moterų dalyvavimo lygis skiriasi ir priklauso nuo MTIM specializacijos, pavyzdžiui, chemijos specializacijos srityje susiduriama su išlaikymo problema, o inžinerijos ir fizikos srityse – su įdarbinimo problema;
- E. kadangi mokslas yra labai svarbus Europai ekonominiu požiūriu ir jam reikia vis daugiau žmonių, gebančių, *inter alia*, atlikti novatoriškus mokslinius tyrimus, kurie yra būtini didesniai našumui ir konkurencingumui užtikrinti, o pakankamas MTIM įgūdžių turinčių asmenų skaičius yra būtina sąlyga siekiant įgyvendinti Europos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkę ir strategijos „Europa 2020“ tikslus; kadangi manoma, kad iki 2025 m. MTIM srities specialistų paklausa didės, o iš naujausių turimų statistinių duomenų matyti, kad mokslinių tyrimų sektorius senėja; kadangi teigiama MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų tarpusavio sąveika suteikia didžiulį ekonominių, socialinių ir kultūrinių galimybių, o moterys mokslininkės ir novatorės yra tinkamai pasirengusios plėtoti MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų tarpusavio ryšius; kadangi mokslininkės yra labai naudingos ES, kuriai reikalingi visi turimi išteklių, kad ji galėtų iš tikrųjų atsigaivinti po ekonomikos ir finansų krizės ir būti pasirengusi susidurti su pokyčiais visoje visuomenėje; kadangi reikia skatinti moterų karjeros galimybes ir siekti, kad daugiau jaunų žmonių, ypač studentų ir mokslo darbuotojų, rinktųsi mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) sritis, ir sudaryti tam palankias sąlygas;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0499.

⁽²⁾ OL C 279 E, 2009 11 19, p. 40.

⁽³⁾ OL C 309, 2000 10 27, p. 57.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- F. kadangi pastebėta teigiamų pokyčių, susijusių su mokslininkėmis, ir pastaraisiais metais jų dalis didėjo sparčiau nei vyrų, tačiau moterų mokslininkių skaičius tebėra gerokai mažesnis nei vyrų, o didžiausias skirtumas pastebimas verslo sektoriuje;
- G. kadangi moterų akademinė veikla tebėra labai būdinga didelė vertikalioji segregacija – aukščiausias akademinės pareigas eina tik labai maža dalis moterų; kadangi, remiantis leidiniu „2012 She Figures“, moterys sudaro tik 10 proc. universitetų rektorių;
- H. kadangi atrodo, kad tik keletas valstybių narių savo mokslinius tyrimus reglamentuojančioje teisinėje sistemoje taiko lyčių lygybės nuostatas, tačiau nedaug dėmesio skiriama lyčių aspekto integravimui į nacionalines mokslinių tyrimų programas;
- I. kadangi dėl neišnykstančių išankstinių nuostatų ir stereotipų moterys, kurdamos savo verslą, vis dar susiduria su kliūtimis; kadangi reikia skatinti ir remti didesnę moterų verslumą ir kurti tokią aplinką, kurioje galėtų klestėti moterys verslininkės ir šeimoms priklausančios įmonės ir kurioje už verslumą būtų atlyginama, imantis būtinų priemonių, grindžiamų keitimusi geriausios patirties pavyzdžiais ir ypatingą dėmesį skiriant motinoms;
- J. kadangi šios padėties priežasčių yra daug ir jos yra sudėtingos, įskaitant neigiamus stereotipus ir išankstines nuostatas, taip pat sąmoningą ir nesąmoningą šališkumą;
- K. kadangi iš statistinių duomenų nuolat matyti, kad mergaitės mokykloje atsiriboja nuo MTIM dalykų ir universitetuose yra mažiau linkusios siekti mokslo laipsnių; kadangi nėra vieno paaiškinimo, kodėl nedaug moterų dalyvauja su MTIM susijusioje veikloje, ir šio reiškinio priežastys, be kita ko, yra: mokytojų mokyklose suteikiamų žinių apie karjerą MTIM srityje ir sektinų moterų pavyzdžių trūkumas, daug trumpalaikių mažų garantijų darbo sutarčių, nesąmoningas šališkumas pokalbiuose dėl įdarbinimo, mažesnis moterų (palyginti su vyrais) polinkis teikti savo kandidatūrą vadovaujamosioms pareigoms eiti ir tendencija nukreipti moteris dirbti ne mokslinių tyrimų ir akademinės bendruomenės, o mokymo ir švietimo darbą;
- L. kadangi kaip visose kitose srityse, taip ir mokslinių tyrimų srityje dirbančios moterys yra priverstos prisiimti didesnę dalį išipareigojimų, susijusių su vaikų auklėjimu ar savo šeimos narių priežiūra, nei mokslininkai vyrai, todėl taikant visas siūlomas priemones turi būti atsižvelgiama į moterų galimybę sėkmingai derinti profesinį ir šeimos gyvenimą, kad į šią veiklą būtų įtraukti ir vyrai;
- M. kadangi, nepaisant visų pastangų skatinti lyčių lygybę ir vienodas galimybes, moterims vis dar suteikiamos nevienodos galimybės eiti pareigas mokslinių tyrimų sektoriuje, gauti finansavimą, naudotis leidybos paslaugomis ir gauti mokslo apdovanojimus ir joms taip pat taikomi nelankstūs paaugstinimo pareigose ir pripažinimo kriterijai, ir trūksta finansavimo arba tinkamos jų paramos politikos, o jaunų mokslininkių ateities galimybės yra itin niūrios; kadangi visi šie veiksniai gali prisidėti prie „protų nutekėjimo“ ir tokia padėtis reikalauja imtis ne paprastų, o radikalių priemonių; be to, kadangi labai svarbus kolektyvinis bendradarbiavimas, kurio reikėtų imtis ir jį skatinti tiek individualiai, tiek visuomenėje;
- N. kadangi reikia peržiūrėti ir iš naujo įvertinti *de facto* žemą mokslo srityje dirbančių moterų padėtį visuomenėje, kuri ne visada pateisinama kokiais nors objektyviais kriterijais, taip pat lyčių santykius ir su lyčių pusiausvyra susijusius stereotipus; kadangi suteikiant moterims įvairesnių karjeros galimybių ir pakeičiant švietimo modelius būtų galima svariai prisidėti prie vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo mažinimo, pavyzdžiui, didinant moterų mokslininkių ir inžinierių skaičių;
- O. kadangi Komisija jau yra išipareigojusi užtikrinti, kad visose jos ekspertų grupėse, komisijose ir komitetuose nepakankamai atstovaujama lyčiai būtų atstovaujama 40 proc., ir tai pirmiausia bus taikoma specialiajai programai „Horizontas 2020“;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

- P. kadangi pastarosiose Tarybos išvadose dėl mokslo ir technologijų srities žmogiškųjų išteklių stiprinimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje pripažįstama, jog svarbu skatinti lyčių lygybę mokslinių tyrimų srityje ir moterų skyrimą į atsakingas pareigas, ir to yra siekiama nuo 2005 m., tačiau Taryba nėra daugiau išreiškusi nuomonės šiuo klausimu;
- Q. kadangi 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plane Komisija ir valstybės narės raginamos pradėti veiksmingai įgyvendinti nacionalinius lygybės teisės aktus, siekiant naikinti lyčių nelygybę mokslo tiriamosiose institucijose ir sprendimus priimančiuose organuose ir geriau integruoti lyčių aspektą į mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politiką, programas ir projektus;
- R. kadangi Stambulo konvencijoje numatytas išpareigojimas šalinti pagrindines smurto priežastis ir skatinti didesnę moterų ir vyrų lygybę keičiant požiūrį ir naikinant stereotipus ne tik asmenų, bet ir aukštojo mokslo įstaigų lygmeniu, taip pat universitetų ir kolegijų studentų miesteliuose, kurie yra neapsaugoti nuo smurto dėl lyties, kad moterys nepatirtų smurto ir jo keliamos baimės, kuri joms dažnai trukdo visapusiškai dalyvauti akademiniam ir socialiniame gyvenime;
- S. kadangi Europos lyčių lygybės institutas gali atlikti esminį vaidmenį stebint vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo tendencijas mokslo ir mokslinių tyrimų srityse, nagrinėjant jo priežastis ir vertinant teisės aktų poveikį;

Lyčių lygybė skiriant akademinės pareigas

1. pažymi, kad nors pastaraisiais metais padaryta teigiamų pokyčių, lyčių lygybė mokslo ir akademinės bendruomenės srityse vis dar nepasiekta, o padėtis, susijusi su moksliniais tyrimais ir įvairių kategorijų akademikais, visose valstybėse narėse yra skirtinga; atkreipia dėmesį į tai, kad mokslo institucijose ir universitetuose ypač mažai moterų užima aukščiausias akademinės ir su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, o tai rodo, kad esama stiklo lubų, t. y., prietaisais pagrįstų nematomų kliūčių, trukdančių moterims užimti atsakingas pareigas;
2. apgailestauja dėl to, kad esama ir horizontaliosios, ir vertikaliosios lyčių segregacijos Europos universitetų ir mokyklų hierarchinėse struktūrose bei kitose pažangios rinkos ekonomikos valstybėse įrodymų ir kad, nors 59 proc. 28 ES valstybių narių universitetų absolventų yra moterys, jos sudaro tik 18 proc. visų universitetų profesorių;
3. pakartoja, kad lyčių lygybė yra vienas iš principų, kuriais grindžiama ES, ir jos turi būti paisoma taip pat ir mokslinių tyrimų bei akademinės bendruomenės srityse; pabrėžia, kad turi būti panaikinta visų formų tiesioginė arba netiesioginė moterų diskriminacija;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl nepakankamo moterų dalyvavimo mokslo ir mokslinių tyrimų srityje vyriškoji lytis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje tapo numatytąja, ir visų pirma pažymi, kad: a) nėra moterų avarių manekėnų, b) medicininiai moksliniai tyrimai paprastai atliekami su vyrais, c) spinduliuotės dozės skaičiavimai grindžiami vidutinio amžiaus vyro sugerties rodikliais ir d) daugumoje anatomijos knygų vaizduojamas vyro kūnas;
5. apgailestauja, kad moterims vis dar suteikiamos nevienodos galimybės eiti pareigas mokslinių tyrimų sektoriuje, gauti finansavimą ir naudotis leidybos paslaugomis, įskaitant neišlygintą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą mokslo ir akademinės bendruomenės srityje, nors ES ir valstybėse narėse taikomos teisinės nuostatos dėl vienodo požiūrio ir nediskriminavimo darbo rinkoje, įskaitant nuostatas dėl vienodo darbo užmokesčio;

Teigiamos priemonės

6. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares analizuoti taikomas teisines nuostatas, siekiant jas tinkamai įgyvendinti ir prirėkus jas peržiūrėti, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris į moteris ir vyrus; prašo Komisijos ir valstybių narių užtikrinti, kad būtų laikomasi nediskriminavimo, kuris pagal Lisabonos sutartį laikomas Europos Sąjungos tikslu, principo sudarant visų rūšių darbo sutartis arba skiriant finansavimą, ir kad būtų paisoma teisės į vienodą atlyginimą už vienodą darbą numatant visus vyrams ir moterims mokamo atlygio elementus, įskaitant dotacijas ir stipendijas, pavyzdžiui, užtikrinant darbo užmokesčio skaidrumą;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

7. pažymi, kad siekiant lyčių lygybės turi būti užtikrinamas ne tik teisinių nuostatų vykdymas, bet ir šalinamos kultūrinės ir institucinės kliūtys, dėl kurių moterys, siekiančios mokslinės karjeros ir einančios su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, yra tiesiogiai arba netiesiogiai diskriminuojamos; mano, kad šių formų diskriminacija, neigiamos išankstinės nuostatos ir sąmoningi arba nesąmoningi stereotipai yra grindžiami nuolat atkartojamais požiūriais ir standartais, ir kad instituciniai pokyčiai gali padėti juos pašalinti; ragina Komisiją rengti ir remti visuomenės sąmoningumo ugdymo kampanijas ir programas bei iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti šias kliūtis tiek universitetinėje bendruomenėje, tiek visoje visuomenėje;
8. dar kartą kritiškai vertina tai, kad, dėl nevienodo atstovavimo moterims, joms už tą patį darbą vis dar mokamas mažesnis užmokestis nei vyrams, taip pat ir mokslinių tyrimų bei mokslo srityje;
9. ragina Komisiją ir valstybes nares remti ir skatinti tarpusavio paramos tinklus ir dalijimąsi geriausios patirties pavyzdžiais visoje Europoje ir už jos ribų;
10. pabrėžia, kad sąmoningumo ugdymo kampanijos turėtų būti orientuotos į vyrus ir moteris, (sąmoningai ar nesąmoningai) skleidžiančius lyčių stereotipus, dėl kurių moterys gali sąmoningai nesipriešinti kultūrinėms ir institucinėms kliūtims kilti mokslinės karjeros laiptais;
11. primygtinai ragina Komisiją remtis veikiančiomis programomis ir iniciatyvomis ir kurti teigiamas kampanijas, kuriomis mergaitės ir moterys būtų skatinamos rinktis akademinę ir mokslinę karjerą visose mokslo srityse, ypatingą dėmesį skiriant inžinerijos ir technologijų sektoriui, kuriuose, nepaisant neseniai padarytų teigiamų pokyčių, moterų dalyvavimas nesiekia vidurkio;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti švietimo programas, kuriomis propaguojama MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų sąveika ir teigiami jų tarpusavio ryšiai, taip pat skatinti lyčių aspektą, taip sudarant palankesnes sąlygas moterims atlikti savo galimą vaidmenį mezgant šiuos ryšius;
13. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti sektinus moterų pavyzdžius visais švietimo lygmenimis: nuo privalomojo mokymo mokykloje iki tolesnio mokymosi, aukštojo mokslo ir pouniversitetinių studijų, taip pat savišvietos ir darbo su jaunimu etapais; pripažįsta, kad sektinų moterų pavyzdžių skatinimas apima, be kita ko, priemones, kurių imamasi siekiant pabrėžti istorinius ir šiuolaikinius moterų laimėjimus mokslo, technologijų ir verslumo srityse, ir užimamas pareigas sprendimų priėmimo organuose; pažymi, kad tokios priemonės gali būti, be kita ko, išskirtinis dėmesys Tarptautinei moters dienai ir mokslo savaitėms ir naudojimas esamais valstybių narių ir viso pasaulio geriausios patirties pavyzdžiais;
14. ragina Komisiją, valstybes nares ir atitinkamus suinteresuotuosius subjektus stiprinti iniciatyvas ir programas, kuriomis moterys skatinamos toliau siekti mokslinės ir akademinės karjeros, pvz., instruktavimo ir tinklų kūrimo programas, ir remti moteris mokslininkes, visų pirma jaunas, dalyvaujančias mokslinių tyrimų programose ir teikiančias prašymus skirti dotacijas, taip pat remti atskirų mokslininkių karjerą ir siekti, kad jų karjera būtų aukščiausio lygio; mano, kad moterys taip pat turėtų būti skatinamos pretenduoti į su sprendimų priėmimu susijusias pareigas ir kartu reikia imtis veiksmų siekiant kovoti su visų rūšių kliūtimis, dėl kurių tampa sudėtinga ar neįmanoma kandidatuoti;
15. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares rengiant bet kokias aukštojo mokslo srities lyčių lygybės strategijas itin daug dėmesio skirti daugialypę diskriminaciją patiriančioms moterims, pvz., LGBTI moterims, neigalioms moterims, iš mažumų ar migrantų šeimų kilusioms moterims, pabėgėlėms ir moterims slaugytojoms;
16. primygtinai ragina valstybes nares kurti veiksmingas ir patrauklias MTIM dalykų mokymo programas ir mokymo metodus, siekiant išlaikyti mergaites įsitraukusias į mokslo sritį, taip pat pripažinti, kad mokytojai yra kultūrinių pokyčių varomoji jėga, galinti didinti nuolatinio mergaičių dalyvavimo mokyklinėje mokslo veikloje lygį, ir į juos investuoti;
17. primygtinai ragina valstybes nares pripažinti, kad kokybiškas profesinis orientavimas ir dalyvavimas mokyme gali padėti skatinti mergaites toliau studijuoti MTIM dalykus universitetuose;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

Profesinio ir asmeninio gyvenimo derinimas

18. pabrėžia, kad poreikis sėkmingai derinti profesinius įsipareigojimus ir įsipareigojimus šeimai dažnai yra labai svarbi kliūtis, kuri konkrečiai daro neigiamą įtaką moterims, siekiančioms mokslinės ir akademinės karjeros, ir viena pagrindinių priežasčių, kodėl moterys atsisako tos karjeros;

19. ragina tiek mokslininkams, tiek mokslininkėms sudaryti lankstesnes darbo sąlygas, kad jie galėtų derinti darbą ir šeimos gyvenimą, ir panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, kad būtų užtikrinama lyčių lygybė;

20. ragina Komisiją, valstybes nares, mokslinius tyrimus finansuojančias organizacijas ir kitus suinteresuotuosius subjektus parengti programas, kuriomis moterys būtų aktyviai skatinamos tęsti savo karjerą po nėštumo ir gimdymo atostogų arba vaiko priežiūros atostogų, finansuoti grįžimo programas, kurios turėtų būti pritaikytos prie kiekvienos institucijos poreikių ir apimti mokymą, reikalingą siekiant neatsilikti nuo mokslo raidos, užtikrinti daugiau lankstumo, susijusio su moterų mokslinės veiklos rezultatais gimus vaikui arba įsivaikinus, ir teikti atitinkamas vaikų priežiūros paslaugas, taip pat skatinti įsijungti vyrus į šeimos gyvenimą; šios priemonės taip pat turėtų būti taikomos mokslininkams, gaunantiems atskiras stipendijas, ir darbuotojams, dalyvaujantiems išorės lešomis finansuojamuose mokslinių tyrimų projektuose;

21. ragina valstybes nares ir regionus skatinti kurti šeimai palankius universitetus ir mokslinių tyrimų institutus;

22. primygtinai ragina Komisiją pripažinti, kad būtina nustatyti atitinkamas tėvystės atostogas ir tėvystės išmokas, kad vyrai galėtų sau leisti skirti laisvo nuo darbo laiko vaikui prižiūrėti, ir padėti įveikti išgalėjusią nuostatą, kad moteris yra tas vienas iš tėvų, kuris turi daryti karjeros pertrauką, siekiant įveikti didžiausią kliūtį, trukdančią moterims daryti karjerą mokslo ir akademinės bendruomenės srityse;

Instituciniai pokyčiai ir projektai

23. atkreipia dėmesį į tai, kad instituciniai pokyčiai yra būtini siekiant ne tik skatinti pavienių moterų karjerą, bet ir įveikti lyčių lygybės kliūtis, ypač atsižvelgiant į vertikaliąją segregaciją ir moterų dalyvavimą sprendimų priėmimo komitetuose;

24. pabrėžia, kad remiant ir skatinant šiuos pokyčius turi dalyvauti institucijos: nustatyti naujus standartus, spręsti kylančius klausimus ir stebėti pažangą, kad mokslininkėms būtų sudaromos sąlygos pasinaudoti turima informacija ir kartu aktyviai padėti kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę;

25. primygtinai ragina Komisiją pateikti valstybėms narėms rekomendaciją su bendrosiomis gairėmis dėl institucinių pokyčių, siekiant skatinti lyčių lygybę universitetuose ir mokslo tiriamosiose institucijose;

26. mano, kad, siekiant skatinti lyčių lygybę visose viešojo ir privačiojo sektorių mokslo tiriamosiose institucijose, būtina sisteminti turimą informaciją apie pasiskirstymą pagal lytis ir moterų mokslininkų padėtį valstybėse narėse; mano, kad reikia pasiekti bendrą sutarimą dėl tolesnių veiksmų, kuriais būtų skatinama įgyvendinti su mokslininkėmis susijusius projektus;

27. primygtinai ragina Komisiją aktyviau atlikti savo koordinavimo vaidmenį, susijusį su Europos mokslinių tyrimų erdvėje įgyvendinamomis lyčių aspekto integravimo iniciatyvomis, didinti informuotumą ir siūlyti atitinkamus suinteresuotiesiems subjektams skirtus mokymus apie lyčių aspekto integravimo svarbą mokslo ir akademinės bendruomenės srityse; pabrėžia būtinybę imtis priemonių, kuriomis būtų skatinama tikra lyčių lygybė akademinės ir mokslinės karjeros raidos srityse;

28. teigiamai vertina tai, kad Komisija finansuoja kuriamus lyčių lygybės įgyvendinimo planus įgyvendinant projektus pagal septintąją bendrąją programą ir programą „Horizontas 2020“, taip pat teigiamai vertina bendrą Komisijos ir Europos lyčių lygybės instituto projektą, kuriuo siekiama kurti internetinę lyčių lygybės įgyvendinimo planų priemonę siekiant nustatyti geriausią patirtį ir ja dalytis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais; pabrėžia, kad įgyvendinant siūlomą geriausią patirtį turėtų būti atsižvelgiama į universitetų ir mokslinių tyrimų organizacijų nepriklausomumą ir įvairias jų organizacines struktūras visose valstybėse narėse;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

29. ragina valstybes nares, siekiant skatinti su lytimis susijusius kultūrinius ir institucinius pokyčius, palaikyti partnerystės ryšius su mokslinių tyrimų organizacijomis ir universitetais;
30. ragina valstybes nares bendradarbiauti su akademinėmis institucijomis, siekiant teikti paramą ir suteikti daugiau galimybių karjeros raidai pagrindiniais pereinamaisiais etapais, pavyzdžiui, pereinant nuo doktoranto prie doktorantūros studijas baigusio mokslo darbuotojo ir dėstytojo pareigų;
31. pabrėžia būtinybę visapusiškai integruoti lyčių aspektą į mokslinius tyrimus ir užtikrinti lyčių pusiausvyrą dalyvaujant programoje „Horizontas 2020“; mano, kad siekiant šio tikslo reikės atnaujinti pastangas integruoti lyčių aspektą į kitos darbo programos formavimo ir įgyvendinimo veiklą; palankiai vertina tai, kad sukurta programos „Horizontas 2020“ patariamoji grupė lyčių klausimais (angl. AGG); yra tvirtai įsitikinęs, kad tik visapusiškai dalyvaujant moterims mokslininkėms bus galima pasiekti programos „Horizontas 2020“ tikslus;
32. ragina valstybes nares bendradarbiauti su akademinėmis institucijomis, siekiant aktyviai skatinti moteris pretenduoti į pareigas ir užtikrinti, kad moterims būtų atstovaujama atrankos komisijose, jeigu tai įmanoma;
33. yra tvirtai įsitikinęs, kad lyčių aspektas yra mokslinių tyrimų pridėtinės vertės šaltinis ir duoda investicijų grąžą; pabrėžia, kad lyčių aspekto analizė gali padėti skatinti inovacijas ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje;

Tolesni veiksmai

34. ragina valstybes nares skatinti mokslinių tyrimų institutus ir universitetus įtraukti ir taikyti lyčių lygybės įgyvendinimo planus, įtraukti lyčių aspektą į savo nacionalines mokslinių tyrimų programas, šalinti teises ir kitas mokslininkų įdarbinimo, išlaikymo ir karjeros raidos kliūtis ir įgyvendinti išsamias struktūrinių pokyčių strategijas siekiant pašalinti esamas mokslinių tyrimų institucijų ir programų spragas;
35. ragina Komisiją ir valstybes nares naikinti lyčių nelygybę sprendimų priėmimo proceso metu ir už mokslininkų samdą ir paaugštinimą pareigose atsakingose įstaigose, taip pat svarstyti galimybę kurti lyčių lygybės įgyvendinimo planus kaip būtiną sąlygą norint gauti valstybės finansavimą mokslinių tyrimų, mokslo ir akademinės bendruomenės srityse, visų pirma raginant mokslinių tyrimų įstaigas teikti mokslininkų įtraukties veiksmų ataskaitas ir užtikrinant atviras ir skaidrias atrankos ir paaugštinimo pareigose procedūras;
36. pripažįsta, kad aukštojo mokslo srities lyčių lygybės strategijomis taip pat turi būti siekiama kovoti su smurto dėl lyties reiškiniais; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti strategijas smurto dėl lyties universitetų ir kolegijų studentų miesteliuose problemai spręsti, be kita ko, didinant informuotumą, sudarant palankesnes sąlygas nukentėjusioms moterims kreiptis į teismą ir įtraukiant vyrus studentus, mokslininkus ir darbuotojus į kovos su smurto veiklą;
37. ragina valstybes nares skatinti darbdavius imtis priemonių siekiant kovoti su visų rūšių moterų bauginimu darbe, dėl kurio aukos gali būti atgrasomos ir galiausiai atsistatydinti;
38. ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas palaikyti nuolatinius nacionalinių universitetų ir mokslo bei lygybės ministrų arba atitinkamas lygiavertes pareigas einančių asmenų ryšius, siekiant plėtoti nacionalinę politiką, kuria būtų skatinamos ir remiamos mokslo ir akademinės bendruomenės srityse dirbančios moterys;
39. ragina valstybes nares įtraukti žiniasklaidą ir privatųjį sektorių į lyčių stereotipų naikinimo ir tarpusavio paramos skatinimo veiklą; pabrėžia žiniasklaidos atliekamą vaidmenį įtvirtinant lyčių stereotipus arba siekiant juos panaikinti, taip pat žiniasklaidos teikiamas galimybes aktyviai propaguoti sektingas moterų ir mergaičių pavyzdžius, kuriuos reikėtų skatinti;

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

40. ragina Komisiją ir Europos lyčių lygybės institutą toliau tobulinti taikomą pagal lytis išskaidytų visos akademinės ir mokslo veiklos statistinių duomenų, taip pat žmogiškųjų išteklių statistinių duomenų kaupimo metodiką ir nustatyti pagrįstus institucinių pokyčių procesų raidos matavimo rodiklius, taikomus tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje;

41. ragina valstybes nares, akademinio sektoriaus atstovus ir visus suinteresuotuosius subjektus parengti specializuotas mokslo, ypač aukštojo (tretinio) mokslo, įstaigų studentams skirtas mokymo programas siekiant pabrėžti lyčių lygybės svarbą;

42. ragina Komisiją ir valstybes nares visoms programoms ir priemonėms, kuriomis skiriamas finansavimas mokslo, akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų srityse, nuosekliai taikyti lyčių pusiausvyros požiūriu suderintą biudžetą ir parengti lyčių aspekto integravimo į šias sritis stebėsenos ir vertinimo gaires ir metodus;

43. ragina valstybes nares parengti statistines priemones akademinę bendruomenę paliekančių moterų veiklos kryptims stebėti, kad būtų galima stiprinti akademinį ir valdžios institucijų atliekamo susijusių sričių politikos formavimo veiklą;

44. ragina valstybes nares apvarstyti galimybę užtikrinti teigiamą akademinį institucijų, kurios ėmėsi priemonių lyčių nelygybės problemai spręsti, pripažinimą;

45. prašo Komisijos integruoti lyčių aspektą į mokslinį ir technologinį turinį siekiant užkirsti kelią subtilioms diskriminacijos formoms, teikiant paskatas, kad plėtojant mokslinius tyrimus būtų atsižvelgiama į biologinės ir socialinės lyties aspektą;

Dalyvavimas

46. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau stiprinti moterų mokslininkų tarpusavio ryšius nacionaliniu, regioniniu ir ES lygmenimis;

47. ragina valstybes nares apvarstyti galimybę įgyvendinti kuravimo programas, itin daug dėmesio skiriant moterų skatinimui kreiptis dėl finansavimo dotacijų ir siekti paaugstinimo arba kitų karjeros galimybių, taip pat jų paramai šiame procese;

48. pakartoja, kaip svarbu užtikrinti, kad moterys labiau dalyvautų priimant sprendimus, ir užtikrinti lyčių pusiausvyrą vertinimo komisijose, atrankos komisijose ir visuose kituose atitinkamuose komitetuose, taip pat paskirtose grupėse ir komitetuose, priimančiuose su įdarbinimu, finansavimu, mokslinių tyrimų programomis ir leidyba susijusius sprendimus; mano, kad mokslinių tyrimų institucijos ir universitetai turėtų būti skatinami nustatyti tikslus, susijusius su moterų dalyvavimu tokiose įstaigose; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares, vadovaujantis Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių⁽¹⁾, pasiūlyti analogiškų teisėkūros priemonių siekiant, kad moterys būtų skiriamos į atsakingas pareigas aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų įstaigose;

49. prašo Tarybos Liuksemburgo pirmininkavimo laikotarpiu patvirtinti išvadas dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų srityje siekiant užtikrinti geresnę atstovavimą moterims ir aktyvesnę moterų dalyvavimą priimant sprendimus mokslinių tyrimų srityje;

50. ragina Parlamentą nustatyti apdovanojimą „Moterys ir mokslas Europoje“, kuris būtų skiriamas darbdaviams (įmonėms, įstaigoms ar valdžios institucijoms), pirmaujantiems moterų skatinimo dalyvauti akademinės ir mokslo bendruomenės veikloje, paramos vadovėms ir vienodo darbo užmokesčio užtikrinimo srityse;

⁽¹⁾ COM(2012)0614.

2015 m. rugsėjo 9 d., trečiadienis

51. ragina Komisiją rengti informacines kampanijas ir jomis skatinti programas, kurių paskirtis – didinti moterų dalyvavimo atliekant mokslinius tyrimus lygį;

o

o o

52. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.
